





RODO - aktualności

26 października 2020 r.

UWAGA!

Tezy przedstawione w artykułach, zamieszczone w niniejszym materiale i niebędące wytycznymi organu nadzorczego albo orzeczeniami sądów lub organów administracji publicznej, stanowią wyłącznie opinię ich autorów i nie są oficjalnym stanowiskiem Lex Artist Sp. z o.o.

01

Co druga firma narażona na wyciek –
raport ZFODO

02

PPK a ochrona danych osobowych

03

Mail nauczyciela groźny dla ochrony
danych

04

Prezes UODO bez dostępu do billingów

05

UODO przeciwny umieszczeniu nazwiska
nieobecnego pracownika w umowie na
zastępstwo

06

Odmowa udzielenia kredytu: banki nie
chcą wyjaśniać swojej decyzji

07

Wyciek danych nieletnich z Instagrama?

08

Wytyczne ws. uwzględniania ochrony
danych w fazie projektowania oraz
domyślnej ochrony danych

09

Czy nauczyciel wykonujący pracę zdalną
może korzystać z prywatnego sprzętu?

01 Co druga firma narażona na wyciek – raport ZFODO

- większość incydentów związanych z naruszeniem ochrony danych osobowych wynika z błędów ludzkich, a nie działań hakerów
- dużo prościej zdobyć informację od pracownika korporacji, niż włamać się do jej systemu - potwierdza to najnowszy raport Związku Firm Ochrony Danych Osobowych
- przeprowadził on badanie na temat incydentów związanych z naruszeniem ochrony danych wśród 454 przedsiębiorstw i instytucji publicznych obsługiwanych przez swoich członków
- badanie pokazało, że 68 proc. z incydentów ma źródła wewnętrzne - najczęściej chodzi o niefrasobliwość pracowników.
- tylko 20 proc. incydentów wynikała z działań zewnętrznych - przy czym nie chodzi wyłącznie o włamania dokonywane przez hakerów, czasem naruszeń dopuszczają się byli pracownicy
- w 12 proc. wina leżała po stronie procesorów, czyli firm, którym powierzono przetwarzanie danych
- z badania wynika, że przyczyną 96 proc. incydentów (zarówno tych z wewnątrz, jak i zewnątrz) był człowiek
- tymczasem wśród wielu wciąż pokutuje przekonanie, że najsłabszym ogniwem są technologie
- pełen raport dostępny jest tutaj - <https://www.zfodo.org.pl/opinie/raport-incydentow-2020-edycja2/>

Źródło: <https://prawo.gazetaprawna.pl/artykuly/1494423,ochrona-danych-osobowych-co-druga-firma-narazona-na-wyciek.html>

02 PPK a ochrona danych osobowych

- wdrożenie i obsługa Pracowniczych Planów Kapitałowych wiąże się z szeregiem obowiązków wobec indywidualnych uczestników - podczas obsługi programu mamy do czynienia z przetwarzaniem bardzo wielu danych, które w myśl przepisów RODO stanowią dane identyfikujące
- kwestia ochrony danych osobowych uczestników PPK pojawia się na etapie wdrożenia programu w samorządzie - podpisując umowę o prowadzeniu PPK, pracodawca musi dołączyć do niej listę pracowników zgłoszonych do PPK
- następnie na etapie obsługi programu pracodawca będzie dla każdego uczestnika naliczał wpłaty, a informację o ich wysokości przekazywał do instytucji finansowej w formie pliku zawierającego dane jego dane
- zgodnie ze stanowiskiem UODO pozyskanie danych przez instytucję finansową odbywa się w związku ze spełnieniem obowiązku wynikającego z przepisów prawa - bez możliwości przekazania tych danych pracodawca nie będzie mógł wywiązać się z obowiązków, jakie wynikają z ustawy o PPK
- pracodawca nie musi pozyskiwać zgody od zainteresowanych na to, by przekazać listę uczestników PPK instytucji finansowej
- na podstawie tych samych przepisów pracodawca może udostępnić instytucji finansowej również adres poczty elektronicznej oraz numer telefonu pracownika - jeśli uczestnik te informacje udostępni pracodawcy

Źródło: <https://www.pulshr.pl/wynagrodzenia/ppk-a-ochrona-danych-osobowych,77266.html>

03

Mail nauczyciela groźny dla ochrony danych

- to dyrektorzy placówek odpowiadają za to, żeby zgodnie z prawem i stanem faktycznym organizować pracę zdalną, ale powinni mieć wsparcie inspektora ochrony danych – to on ma przygotować m.in. stosowne klauzule informacyjne czy oświadczenia z zakresu ochrony danych
- dyrektor placówki oświatowej nie może stać na stanowisku, że nie interesuje go ochrona danych osobowych, bo ma inspektora z gminy - z perspektywy obowiązków prawnych tak to nie działa, prawo wskazuje, że to dyrektor zapewnia zgodność z przepisami o ochrony danych osobowych
- pracownicy placówek powinni być na bieżąco zapoznawania z procedurami i należy im przypominać zasady pracy zdalnej
- przy pracy zdalnej administrator nie przestaje być administratorem i nie ma to znaczenia wobec jego obowiązku, czy praca jest zdalna czy nie - to on odpowiada, w jaki sposób nauczyciel prowadzi korespondencję z uczniami czy dziennik elektroniczny
- nauczyciele mają problem z wysyłaniem maili, co skutkuje naruszeniem ochrony danych, np. do wszystkich wysyłają maile bez opcji „ukrytego adresata”
- inne błędy to maile wysyłane do wszystkich z informacjami przeznaczonymi tylko do małej grupy osób

Źródło: <https://www.prawo.pl/oswiata/jak-nauczyciel-ma-wysylac-maila-podczas-pracy-zdalnej-dyrektor,503971.html>

04

Prezes UODO bez dostępu do billingów

- Prezes UODO nie ma prawa żądać od operatorów udostępnienia danych stanowiących tajemnicę telekomunikacyjną – uznał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie
- UODO rozpoznawał skargę mężczyzny, który twierdzi, że był nękanym telefonami przez firmę windykacyjną
- miało to wynikać z pomyłki – firma zajmująca się dochodzeniem należności miała pomylić osobę o tym samym imieniu i nazwisku
- UODO zażądał od niej wyjaśnień, ale w odpowiedzi został poinformowany, że firma nie miała danych skarżącego, aż do dnia otrzymania od niego skargi, a jej pracownicy nie mieli dzwonić do mężczyzny
- skarżący domagał się od UODO, by ten wydobył od operatora wykaz połączeń przychodzących na jego numer, w ten sposób chciał dowieść, że pracownicy firmy windykacyjnej rzeczywiście nękali go telefonami
- organ odmówił, uznając, że nie ma takich uprawnień, nie uwzględnił też wniosku o ukaranie przedsiębiorcy, uznając, że nie znalazł dowodów na to, by rzeczywiście przetwarzał on bezprawnie dane skarżącego
- WSA potwierdził powyższe stanowisko UODO

Źródło: <https://prawo.gazetaprawna.pl/artykuly/1494079,prezes-uodo-bez-dostepu-do-billingow.html>

05

UODO przeciwny umieszczeniu nazwiska nieobecnego pracownika w umowie na zastępstwo

- w 2016 r. przestał istnieć odrębny rodzaj umowy o pracę, jaką była umowa na zastępstwo - nie usunięto jej jednak zupełnie z przepisów kodeksu pracy, lecz stała się po prostu podtypem umowy na czas określony
- różnica w porównaniu do zwykłej umowy polega na tym, że w treści umowy na zastępstwo konieczne jest zamieszczenie dodatkowego postanowienia - chodzi o określenie celu lub okoliczności uzasadniających dopuszczalny wyjątek od zasady zatrudnienia terminowego, a to powinno nastąpić poprzez zamieszczenie informacji o obiektywnych przyczynach uzasadniających zawarcie takiej umowy
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stwierdziło, że nazwisko osoby zastępowanej z pewnością nie jest daną niezbędną dla ważności zawartej umowy - jednak kwestia dopuszczalności podawania nazwiska wykracza poza prawo pracy
- na gruncie poprzednio obowiązujących przepisów Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zezwalał na taką praktykę
- przyjmował on z jednej strony, że ustawodawca pozostawił pracodawcom swobodę kształtowania treści umowy o pracę, z drugiej jednak w takich przypadkach uznawał za konieczne wykazanie niezbędności takiego działania
- poglądy prezentowane przez GIODO nie zostały podtrzymane przez obecny urząd, który wskazał, że umieszczenie nazwiska nieobecnego pracownika w umowie na zastępstwo nie jest niezbędne

Źródło: <https://praca.gazetaprawna.pl/artykuly/1494182,uodo-nazwisko-nieobecnego-pracownika-w-umowie-na-zastepstwo.html>

06

Odmowa udzielenia kredytu: banki nie chcą wyjaśniać swojej decyzji

- przy okazji wdrażania w Polsce RODO nałożono na banki obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących dokonanej oceny zdolności kredytowej - część instytucji finansowych wyjaśnia odmowę udzielenia kredytu tak, żeby nic nie wyjaśnić
- dr Maciej Kawecki, który w Ministerstwie Cyfryzacji pracował nad projektem ustawy o ochronie danych osobowych, przyznaje, że banki mogą mieć problem ze zrozumieniem przepisu, gdyż został on wprowadzony na późnym etapie prac legislacyjnych i w uzasadnieniu do projektu ustawy nie sprecyzowano jego funkcji
- jest jeszcze jeden problem – nie do końca wiadomo, co może zrobić klient, który otrzymał szampową, niewiele mówiącą odpowiedź z banku, ostatecznie chodzi o dane osobowe i to przy wdrażaniu RODO nałożono na banki nowy obowiązek
- *Proces analizy zdolności kredytowej jest ściśle związany z przetwarzaniem danych osobowych, dlatego osoba ubiegająca się o kredyt jest uprawniona do dostępu do swoich danych osobowych i w związku z tym poznania przesłanek dokonanej analizy - potwierdza Adam Sanocki, rzecznik prasowy UODO*
- UODO nie może natomiast prowadzić postępowań dotyczących samej decyzji kredytowej – do UODO wpłynęły pojedyncze skargi dotyczące niewystarczających wyjaśnień ze strony banków, ale w żadnej z nich nie została jeszcze wydana decyzja

Źródło: <https://biznes.interia.pl/finanse/news-odmowa-udzielenia-kredytu-banki-nie-chca-wyjasniac-swojej-de.nld,4802110>

07

Wyciek danych nieletnich z Instagrama?

- Irlandzka Komisja Ochrony Danych bada sygnały o rzekomym wycieku danych nieletnich użytkowników Instagrama
- dwa dochodzenia wobec Facebooka, właściciela Instagrama, rozpoczęto po tym, jak do Komisji wpłynęły zgłoszenia dotyczące nieprawidłowości przetwarzania przez giganta danych osobowych dzieci
- zastępca komisarza Graham Doyle przekazał, że Komisja otrzymała skargi od osób fizycznych dotyczące przetwarzania danych osobowych, a dochodzenia rozpoczęto we wrześniu 2020 roku – chodzi o upublicznienie adresów e-mail i numerów telefonów użytkowników poniżej 18 roku życia
- jedno dochodzenie ma na celu ustalenie, czy Facebook ma podstawę prawną do przetwarzania danych i czy stosuje na Instagramie odpowiednie zabezpieczenia i ograniczenia - Komisja sprawdzi, czy Facebook spełnia swoje obowiązki jako administratora danych w odniesieniu do „wymogów przejrzystości w udostępnianiu Instagrama dzieciom”
- drugie dochodzenie ma na celu sprawdzenie, czy Instagram przestrzega wymogów ochrony danych

Źródło: <https://cyfrowa.rp.pl/it/53103-wyciek-danych-nieletnich-z-instagrama-wszczeto-dochodzenie>

08

Wytyczne ws. uwzględniania ochrony danych w fazie projektowania oraz domyślnej ochrony danych

- po zakończeniu konsultacji społecznych, EROD podczas 40. posiedzenia plenarnego, przyjęła ostateczną wersję Wytycznych w sprawie uwzględniania ochrony danych w fazie projektowania oraz domyślnej ochrony danych
- przyjęte Wytyczne koncentrują się na obowiązku uwzględniania ochrony danych w fazie projektowania oraz domyślnej ochrony danych, zgodnie z artykułem 25 RODO
- podstawowym obowiązkiem zapisanym w tym artykule jest skuteczne wdrażanie zasad ochrony danych oraz praw i wolności osób, których dane dotyczą, już w fazie projektowania i domyślnie
- oznacza to, że administratorzy muszą wdrożyć odpowiednie środki techniczne i organizacyjne oraz niezbędne zabezpieczenia, których celem jest zapewnienie praktycznego przestrzegania zasad ochrony danych oraz ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą
- administratorzy powinni być w stanie wykazać, że wdrożone środki są skuteczne
- EROD podjęła również decyzję o ustanowieniu Ram Skoordynowanego Egzekwowania Prawa - dokument zapewnia strukturę do koordynowania powtarzających się corocznych działań organów nadzorczych EROD

Źródło: <https://uodo.gov.pl/pl/138/1753>

09

Czy nauczyciel wykonujący pracę zdalną może korzystać z prywatnego sprzętu?

- UODO odpowiada, że jeżeli szkoła nie ma możliwości, aby zapewnić sprzęt służbowy nauczycielom – mogą oni wykorzystywać sprzęt prywatny
- organ wskazuje jednak, że należy pamiętać, aby ten sprzęt był odpowiednio zabezpieczony
- korzystając ze swojego urządzenia, nauczyciel powinien zadbać o wymogi bezpieczeństwa – sprawdzić, czy posiada aktualny system operacyjny, czy też czy są zainstalowane programy antywirusowe
- jeżeli nauczyciel będzie pobierał programy i aplikacje – powinien to robić tylko z wiarygodnych źródeł
- należy pamiętać, że to szkoła powinna wdrożyć procedury bądź przeszkolić pracownika jak powinien zabezpieczyć swój prywatny sprzęt
- UODO skazuje, że jeżeli chodzi o odpowiedzialność za naruszenie ochrony danych osobowych – to taką odpowiedzialność na gruncie RODO ponosi szkoła, bądź inna placówka oświatowa

Źródło: https://twitter.com/UODOgov_pl/status/1319629727792025600/photo/1

*Niniejszy dokument bez zezwolenia nie może być w żaden sposób wykorzystywany,
w szczególności rozpowszechniany i kopiowany.*